

PROJEKT INOM FARSTA  
STADSDELSFÖRVALTNING  
SOM BEVILJATS MEDEL AV  
KOMPETENSFONDEN  
2004 / 2005

## **Inledning**

Insatserna som finansieras av kompetensfonden ska leda till god personalförsörjning och utveckling av verksamhet och arbetssätt. Dessutom ska insatserna medföra kostnadssänkningar i verksamheterna eller motverka ökade kostnader.

En eller flera av följande förutsättningar ska uppfyllas för att fondmedel ska beviljas:

- Insatsen ska vara utöver ordinarie verksamhet
- Insatsen ska vara av engångskaraktär
- Insatsen ska leda till ökad kunskap om hur vi uppfyller kommunfullmäktiges övergripande mål.
- Insatsen ska långsiktigt påverka utvecklingen i verksamheten och utgå från personalstrategin.
- Insatsen ska kunna följas upp och utvärderingar och kunskaper ska komma andra till del.

## **Arbetsgång**

Idéer och uppslag diskuteras på arbetsplatsen och förankring ska ske i ledningen. Kontakt tas med kompetensfonden för en dialog. Därefter skrivs en kortfattad beskrivning av projektidén som skickas till kompetenskansliet för bedömning av idén och ytterligare dialog med förvaltningen och arbetsgruppen. Ger kansliet bifall till projektidén skrivs en projektplan och en projektöverenskommelse tecknas mellan förvaltningsdirektör och kansliet. Beslut fattas av kommunstyrelsens personal- och kvalitetsutskott, stadsdirektören eller direktören vid kompetensfondens kansli beroende på beloppets storlek.

Under återstående tid kommer Kompetensfondens arbete att fokusera på att stötta de ca 400 projekten så att de når sina mål, skapa synergier samt samordna och stödja kunskapsutbytet.

## **Förvaltningens redovisning av beviljade projekt 2004-2005 och uppnådda resultat.**

### **Individ- och familjeomsorgen**

Inom individ- och familjeomsorgen pågår en mängd kompetenshöjande aktiviteter. Vad gäller området arbetsmarknad och integration har Kompetensfonden två externa mål. Här förutsätts nära samverkan med näringslivskontoret, integrationsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, länsarbetsnämnden och näringslivet.

### **Kompetens Syd (externa mål)**

**Projekttid: september 2004-december 2006 (medel beviljas ett år i taget)**

Projektägare: Farsta stadsdelsförvaltning

Parter: Stadsdelsförvaltningarna i Skärholmen, Hägersten, Liljeholmen och Vantör. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan inbjuds att delta utifrån redan pågående arbete.

Beviljade medel år 1: 3,5 miljoner kronor

Projektledare: Gudrun Steen och Eva Lundgren

Målgrupp: Långtidsarbetslösa personer, som pga. dåliga svenskkunskaper eller av andra skäl, står långt från arbetsmarknaden.

Mål och syfte: Att utveckla modeller för förberedande utbildningar i samverkan med folkhögskolor och andra utbildningsanordnare inklusive stadens egen vuxenutbildning. Detta för att finna framgångsrika vägar för ökad förvärvsfrekvens bland försörjningsstödstagare samt bidra till stadens och näringslivets personalförsörjningsbehov och därigenom minska behovet av försörjningsstöd för målgruppen.

### **Resultat:**

44 personer har deltagit i olika kurser

4 personer har fått anställning

1 person har startat eget företag.

2 personer har påbörjat en vårdutbildning via Lernia.

2 personer har tagit "truckförarkort"

1 person studerar på komvux

13 personer har slussats vidare till AFSSO för matchning mot arbete.

### **Arbetsforum Sydost (externa mål)**

**Projekttid: maj 2004-15 mars 2005**

Projektägare: Vantör stadsdelsförvaltning

Parter: Stadsdelsförvaltningarna: Farsta, Vantör, Skarpnäck och Enskede-Årsta i samverkan med Arbetsförmedling och näringsliv.

Beviljade medel: 1,7 miljoner kronor

Projektmedarbetare i Farsta och Vantör: Birgitta Naess och Viktoria Widlund

Målgrupp: Personer som söker försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.

Både nya sökande samt personer som redan idag är aktuella på stadsdelarna.

Mål och syfte: Bygga upp en gemensam basverksamhet för arbetslösa med försörjningsstöd och upparbeta kontakter med de lokala näringslivet, företagarföreningar, utbildningsförvaltningen och vuxenutbildningscentrum. Utveckling av nya arbetsmetoder, samordningsvinster, erfarenhetsutbyte, kunskapsutveckling och ett gemensamt förhållningssätt för målgruppen inom stadsdelarna skall leda till minskade kostnader för ekonomiskt bistånd.

**Resultat:** En utvärdering av projektet pågår. Projektet i helhet har haft 2136 hänvisningar. Av dessa har 45 % inte hörsammat kallelsen vilket har haft som konsekvens att cirka hälften fått avslag på sin ansökan eller ej fullföljt sin ansökan. Under projektiden har 1177 deltagare avskrivits. Av dessa har 34 % erhållit arbete, 19 % utbildning och 35 % av okänd anledning.

### **ResursUtbyte (externa mål)**

#### **Projekttid: november 2004- december 2005**

Resursutbyte är ett EU-finansierat projekt inom Equal och har pågått under tiden 2002-2005. Det tredje verksamhetsåret genomfördes med extra stöd från Kompetensfonden och ESF-rådet för att se om vi kan implementera modellen i ett antal av Stockholms södra stadsdelsförvaltningar.

Projektägare: Socialtjänstförvaltningen

Projektmedel: 2,4 miljoner kronor

Projektledare: Lena Rogeland och Björn Olsen

Parter: Stadsdelsförvaltningar: Farsta och Skärholmen, Socialtjänstförvaltningen, Länsstyrelsen Stockholms län, Utbildningsförvaltningen och Innotiimi AB

Målgrupp: Nyanlända flyktingar och invandrare med permanent uppehållstillstånd.

Mål och syfte: Att utveckla en modell för arbetsförlagd introduktion och ta tillvara möjligheten till "ömsesidig integration" mellan människor från olika kulturer. ResursUtbyte erbjuder nyanlända invandrare att under en programtid på upp till två terminer arbeta heltid i en för- eller grundskola. Programmet syftar till att förbättra deltagarnas förutsättningar att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden.

**Resultat:** Efter projekttidens slut drivs ResursUtbyte vidare inom ordinarie verksamhet i Farsta och Skärholmens stadsdelsförvaltningar enligt den utarbetade modellen. (se slutrapport *ResursUtbyte ResourceExchange 2005*)

### **Kompetens- och organisationsutveckling genom tvärgruppsprocesser**

#### **Projekttid: Maj 2004-april 2006.**

Projektägare: Farsta stadsdelsförvaltning

Parter: Individ- och familjeomsorgen, biståndsenheten Omsorg om funktionshindrade, biståndsenheten och utförarenheterna inom Socialpsykiatri i Farsta.

Beviljade medel: 750 000 Skr

Projektledare: Gunilla Sivander

Mål och syfte: Att utveckla en modell för att skapa bättre internt och externt samarbete med den enskilde klienten i fokus. Modellen skall även bidra till att skapa en bred delaktighet av olika kompetenser för att utveckla metoder

och arbetssätt samt att synliggöra behov av verksamhets- och kompetensutveckling. För att tvärgruppsarbetet ska kunna komma fram till ett resultat krävs att deltagarna från involverade enheter tycker att frågeställningen kan lösas på medarbetarnivå.

**Resultat:** Tolv tvärgrupper har genomförts med skilda resultat. Den generella inställningen till tvärgruppsarbetet har varierat mellan medarbetare från olika enheter. I den halvtidsutvärdering som genomförts tycker nästan alla intervjuade att diskussionerna på de tvärgruppsmöten som genomförts varit givande och att man har lärt sig mer om varandras verksamheter. Utvärderingen har även visat på svårigheten att lösa komplexa problem som berör budgetresurser och organisatoriska gränsdragningar mellan olika enheter. Däremot verkar tvärgrupper kunna fungera bra för att lösa mindre omfattande samarbetsfrågor kring rutiner och regler för samarbetet mellan olika enheter. Tvärgrupper kan även bidra till att identifiera och kommunicera olösta samarbetsproblem till ledningen. Under våren 2006 planeras en utbildningsdag kring temat ”barnperspektiv”, vilken skall lägga grunden för ett fortsatt tvärgruppsarbete under 2006. Den metodhandbok som utarbetas under projektiden blir en viktig vägledning för ett framtida tvärgruppsarbete.

### **Kunskapsbaserat socialt arbete**

#### **Projekttid: oktober 2004-december 2006.**

Projektägare: Skarpnäck stadsdelsförvaltning

Parter: Ersta Sköndal högskola, stadsdelsförvaltningen i Farsta och Skarpnäck.

Beviljade medel: 5,4 miljoner kronor

Projektleddare: Medea Sandblad, Farsta och Catrin Leijon, Skarpnäck

Syfte och mål: Målet för projektet är att utveckla strategier för att fördjupa kunskapen om det sociala arbetets praktik, att utveckla modeller för samverkan mellan stadsdel och högskola, samt skapa ett ömsesidigt kunskapsutbyte mellan fält, forskning och utbildning.

Projektet förväntas vidare leda fram till konkreta och förbättrade modeller för det sociala arbetet inom viktiga områden som försörjningsstöd, missbruksarbete, socialpsykiatri samt äldre och handikappomsorgen. Modellerna som ska bygga på erfarenheter och kunskaper hämtade från ett intensivt samarbete mellan forskning, utbildning och fält kommer att långsiktigt effektivisera den ordinarie verksamheten. Personalen inom stadsdelarna kommer att få en ökad kompetens för egenutvärdering av arbetet och utvecklingsarbete. Projektet kommer också att leda till en förbättrad och mer relevant utbildning för socionomer och sjuksköterskor och en mer relevant forskning i socialt arbete. I förlängningen kommer projektet genom ökad kvalitet i verksamheterna och genom samarbetet med högskolan på såväl handläggar- som studentnivå, att leda till en stabil personalrekrytering till stadsdelarna.

**Resultat:** Under hösten har vi genomfört forskningscirkel med deltagare från fem olika verksamhetsområden (missbruk, handikapp, äldre, familjerätt och socialpsykiatri) där deltagarna fått gå igenom frågeställningar de har kring sitt arbete och sina metoder, och fått förslag och stöd av en erfaren

forskare kring hur man kan undersöka eller utvärdera dessa. Modellen med forskningscirklar verkar fungera bra för att få fram verksamhetsnära kunskap, introducera forsknings- och utvärderingstekniker och implementera ett kunskapsproduktionsperspektiv hos deltagarna.

Vi har under projektets första år byggt upp ett välfungerande samarbete med ömsesidigt utbyte mellan Ersta Sköndal högskola och Farsta sdf. Vi byter tjänster och samarbetar kring praktik, seminarier, föreläsningar, verksamhetsanknutna uppsatser, socionomutbildningens fältförankring mm.

Under 2006 ska ytterligare två cirklar startas upp (försörjningsstöd, barn-och ungdom), de andra forskningscirkarna ska avslutas och strategier för fortsatt kunskapsfördjupning utvecklas och förankras i organisationen.

## **Förskola – Skola – fritid & Kultur**

Kompetensfondens ambition är att inom förskola, grundskola och skolbarnomsorgen vidareutveckla de anställdas kompetens och finna nya arbetssätt inom språk- och läsutveckling, matematik, elevhälsa, elev- och föräldrainflytande, barn i behov av särskilt stöd samt uppföljning och utvärdering. Att integrera skola och skolbarnomsorgen samt satsning på mer fysiska aktiviteter på fritiden är andra utvecklingsområden för kompetensfonden, liksom fortsatt satsning på IT i skolan.

Kompetensfonden anordnar kompletterande utbildningar för utbildade barnskötare, förskollärare och förskolechefer. Från Farsta deltar barnskötare i lärarutbildningen och förskollärare i kompletterande fem poängs kurser på lärarhögskolan samt enhetschefer i utvecklingsgrupp för enhetschefer.

### **Farstaskolan**

#### **Projekttid: 2004-2005**

Projektägare: Farsta stadsdelsförvaltning

Farstaskolan är ett samarbetsprojekt mellan Lärarhögskolan i Stockholm, Farsta förskolor och grundskolor samt Farsta gymnasium.

Beviljade medel: 11,5 milj

Projektledare: Mait Adegård

Syftet med projektet är:

- Att utveckla en modell för de verksamhetsförlagda delarna av lärarutbildningen (VFU), som är genomförbar i övriga stadsdelar i Stockholms stad.
- Att få till stånd ett forsknings- och utvecklingsarbete som bidrar till skolutveckling, dit studenternas examensarbeten kan knytas.
- Att skapa möjligheter till nya karriärvägar för lärare, bl.a. för att öka intresset för läraryrket.

Målet för projektet är:

- Att utveckla en bra modell för VFU och former för ett nära samarbete mellan stadsdelen och Lärarhögskolan (LHS), där t.ex. forskare från LHS och lärare arbetar tillsammans i olika forskningsprojekt.

- Att stadsdelens lärare får ta del av LHS utbud av seminarier/föreläsningar och mer kvalificerad kompetensutveckling som t.ex. magisterutbildning.

#### **Resultat:**

- En modell för mottagande och genomförande av VFU i Farsta är skriven. (ansvar, roller och pedagogiskt innehåll)
- 28 lärare har genomfört VFU pilotutbildning
- Formulerat en plan för att skriva på kompletteringsavtalet dvs. att stadsdelen driver basgruppsverksamheten i Farsta.
- Forskningsdelen inom förskola, grundskola och gymnasium fortgår enligt projektplanen.
- Magisterutbildning för ett antal pedagoger skall inom kort genomföras.

*För vidare information se Farsta hemsida – Farstaskolan eller kontakta Mait Adegård.*

### **NTA-Naturvetenskap och teknik för alla**

#### **Projekttid: Hösten 2004-2006**

NTA är en modell för arbetslags- och skolutveckling inom naturvetenskap och teknik med inriktning på skolår F-6, men även för skolår 7-9.

Projektägare: Stadsdelsförvaltningarna Farsta, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby

Parter: Kungliga Vetenskapsakademin och Kungliga

Ingenjörvetenskapsakademin i samarbete med högskolor, universitet, näringsliv och kommuner. I Stockholm deltar fr.o.m. 16/8 2005 52 skolor från 12 stadsdelar. Nyttillkomna stadsdelar är Bromma, Enskede-Årsta, Hägersten Kista, Liljeholmen, Maria-Gamla stan, Norrmalm, Vantör och Älvsjö.

Beviljade medel: 1 550 000 kronor läsåret 2005/2006

Projektledare: Ulrika Rasmussen

Mål och syfte:

- att stödja, uppmuntra och stimulera pedagoger i Stockholms stad att utveckla arbetslagets undervisning i naturkunskap och teknik, särskilt de laborativa inslagen.
- att göra det möjligt för arbetslagen att skapa en långsiktig plan för naturorientering och teknikämnen.
- att skapa attraktiva arbetsplatser för lärare i Stockholm, där också företag, institutioner och människor utanför skolan kan engageras.
- att stärka elevers intresse och lust att lära naturvetenskap och teknik.

Grundfilosofin inom NTA är det forskande arbetssätt som sätter eleverna och deras frågor i centrum. Temaområden som "Vardagskemi", "Från frö till frö" och "Magneterna" med komplett experimentmaterial för arbete med helklass under en period av 8-10 veckor, organiseras centralt och levereras till skolorna. Lärare som deltar får kontinuerlig kompetensutveckling och elevers lärande utvärderas fortlöpande.

**Resultat:** I Farsta deltar sju av elva skolor i NTA-projektet. Målsättningen är att resterande skolor ska ansluta sig till projektet under 2006.

## **SPITS- Stockholms pedagogiska IT-satsning**

### **Projektid: 2004-2006**

Projektägare: Farsta stadsdelsförvaltning

Beviljade medel: 1 200 000

Projektledare: Lars Lindgren, lokal nivå

Mål och syfte: Stockholms stads nya IT-satsning syftar till att stödja den utveckling som pågår på skolan utifrån behov, erfarenhet och förutsättning.

En grupp av pedagoger (5-8 personer) genomför tillsammans med eleverna ett arbete och diskuterar hur de vill utveckla skolarbetet med hjälp av IT under ca en termin. Pedagogerna erhåller 30 timmar handledning fördelat mellan projekthandledning, seminarier samt uppgifter på nätet. Arbetet dokumenteras och rapporteras till handledaren och övriga grupper.

Varje grupp som deltar får max 20 000 kr till lokala IT-investeringar med anknytning till projektet.

**Resultat:** Under kompetensfondsprojektets första två år har fem grupper av våra skolors specialpedagoger genomgått en SPITS-utbildning och fått möjlighet att skaffa modern IT-utrustning som stöd för undervisningen av elever med särskilda behov.

Under 2006 kommer stadsdelens samtliga förskolor att ingå i en stor SPITS-satsning, där samtlig förskolepersonal, utifrån sina förutsättningar kommer att genomgå en IT-utbildning. Förskolorna får också möjlighet att förbättra sin IT-utrustning för dokumentation och åldersadekvata pedagogiska dataprogram.

## **Tvåspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling 20 poäng.**

### **Projektid: 2004 – 2006.**

Projektägare: Kompetensfonden

Parter: Samtliga stadsdelar

Projektledare: Mait Agegård, lokal nivå

Anordnas av Stockholms Universitet, centrum för tvåspråkighetsforskning, nivå 1-20 poäng. Farsta har tillgång till fyra platser varav två platser hittills har tagits i anspråk.

Kursen vänder sig till utbildade förskollärare, fritidspedagoger och grundskollärare. Vikarier ordnas och finansieras av Kompetensfonden medan litteratur betalas av stadsdelen.

Delkurser:

1. Migration, kultur och kommunikation, 5p.
2. Tvåspråkig utveckling. 5p.
3. Performansanalys, 5p.
4. Att lära på ett annat språk, 5p.

Kursens syfte är:

- Att ge en djupare förståelse för egna kulturmönster och vad som sker i mötet mellan olika kulturer.
- Att ge insikt om tvåspråkig utveckling och vilka möjligheter tvåspråkighet ger.
- Att ge kunskaper om svenskans struktur ur olika aspekter i förhållande till andra språk och för språkutveckling.

- Att ge kunskap om hur lärande på ett andra språk går till.
- Att ge verktyg för att kunna arbeta språk- och kunskapsutvecklande.

### **Det andra klassrummet**

#### **Projekttid: 2005-2006**

Projektägare: Farsta stadsdelsförvaltning

Parter: Stadsdelsförvaltningarna Enskede/Årsta, Skarpnäck och Vantör samt Tekniska Museet

Beviljade medel: 2 miljoner kronor

Projektledare: Cecilia Tapani Johansson

Mål med projektet:

- att skapa en modell för samverkan skola – museum som kan användas även av andra museer och skolor i Stockholm
- att skapa en pedagogisk plattform där skola och museum kan mötas och arbeta tillsammans
- att lägga grunden för ett långsiktigt/fortsatt samarbete mellan museer och skolor i Stockholms stad
- att skapa en mötesplats på lika villkor som underlättar långsiktiga relationer

Syfte med projektet:

- att skola och museum ska förstå och lära känna varandras verksamheter och möjligheter
- att skolan ska få kunskap om den kompetens och de möjligheter som finns på museer i form av personal, resurser och projekt
- att museerna bättre ska förstå skolans förutsättningar avseende ramverk, styrdokument och kultur

**Resultat:** Under 2005 har olika försök gjorts med nya modeller samverkan mellan skola och museer. En utvärdering har gjorts men analysen av den är ännu inte klar.

### **Farstarektorerna**

#### **Projekttid: 2005-18-17—2006-12-31**

Beviljade medel: 192 000 Skr

Projektägare: Farsta stadsdelsförvaltning

Projektledare: Marie Khoury

Målgrupp: Rektorer inom Farsta sdf

Mål och syfte: Projektet avser att stärka och utveckla skolans situation i Farsta genom att utveckla skolledarrollen.

Genom att utveckla skolledarrollen ger projektet erfarenheter av hur ytterstadsskolor aktivt kan bidra till en stabilare elevrekrytering och därmed en tryggare tillvaro för skolans personal och elever.

Grundskolan har ett stort ansvar att lägga grunden till det fortsatta lärandet. Detta sätter skolledarna i fokus då de tillsammans med sin personal ska leda skolan framåt och utvecklas för att möta samhällets förväntningar och krav. Skolledarens roll är en mångsidig yrkesroll. I den ingår allt från pedagogik, ekonomi, administration och marknadskommunikation till att vara en coach för sin personal. Han/hon är också en del av skolans ansikte utåt mot

näringsliv, föräldrar och elever. Skolledaren ska både fungera som en entreprenör och marknadskommunikatör. Det är denna yrkesroll som ska utvecklas.

Många ytterstadsskolor har problem med att bibehålla barnantalet när konkurrensen om skolbarnen ökar. Det leder till en sämre ekonomi och därmed sämre utvecklingsmöjligheter. Projektet ska stärka och utveckla skolledarrollen och öka möjligheten att behålla och rekrytera elever till Farstas skolor. Skolornas varumärke ska stärkas och de ska bli mer synliga lokalt och regionalt. Det omfattar följande steg:

- *Process- och samarbetspartners*: Skolledarna fördjupar sig i ”Entreprenörskap i skolan” och ”Bygga varumärke och profilera sin skola”. Kurserna utvecklas tillsammans med Rektorsakademien och anpassas till Farstas lokala behov.
- *Entreprenörskap i skolan*: fokuserar på förändringsarbete kopplat till skolans uppdrag och syften. Deltagarna får utveckla förmågan att leda i förändring mot ökad mål- och resultatuppfyllelse.
- *Bygga varumärke och profilera sin skola*: utbildning i marknadskommunikation och i hur man profilerar skolan lokalt och regionalt mot målgruppen föräldrar och elever.
- *Mentorer från näringslivet*: mentorer från näringslivet ska fungera som ”bollplank” och inspirationskälla. Skolledarna får möjlighet att diskutera och hitta nya infallsvinklar och stöd i sin verksamhet och sitt ledarskap.
- *Aktiviteter som gör Farstas skolor mer synliga lokalt och regionalt*: annonsering inför skolval och andra aktiviteter där skolorna synliggörs.

## Omsorg för äldre & funktionshindrade

### Farsta sjukhem

**Projektid: 2004-01-01—2004-12-31**

Projektägare: Farsta stadsdelsförvaltning

Samarbetspartners: Avdelningschef, sjukhemschef, enhetschefer, läkare, undersköterskor och vårdbiträden.

Beviljade medel: 991 000 kr

Projektledare: Ingrid Wikström, enhetschef för sjuksköterskegruppen

Syfte: Att med en ny modell där alla sjuksköterskor finns i en gemensam organisation skapa förutsättningar för att rekrytera, behålla och utveckla sjuksköterskerollen och öka kompetensen hos sjuksköterskor och omvårdnadspersonal.

Mål: Det övergripande målet har varit att alla medarbetare skall veta varför man är på sitt arbete och att varje anställd skall ha en helhetssyn på verksamheten. Likaså att skapa ett bättre bemötande och en högre kvalitet inom verksamheten. På det sättet kan sjukhemmets rykte förbättras så att rekryteringen av nya medarbetare underlättas. Kontinuiteten, ett annat viktigt område som måste förbättras genom att minska personalomsättningen som varit hög de senaste åren. Åtgärderna ska också på sikt ge en bättre ekonomi och därmed frigöra resurser för framtida behov av kompetensutveckling.

**Resultat:** (*ur rapport Farsta sjukhem*) Sammantaget har vi kommit långt i vårt utvecklingsarbete. Personalen har varit mycket engagerade och positiva till projektet. Vi känner att vi är på god väg med ambitionen att all personal ska veta varför man är på sitt arbete. Enhetscheferna på respektive avdelning ställer krav och är tydliga med de regler som gäller. Vi jobbar vidare med att alla anställda ska ha en helhetssyn på sjukhemmets verksamhet.

Atmosfären inom sjukhemmet har blivit bättre och mycket handlar om det seriösa etikarbete som respektive enhetschef genomför inom respektive avdelning. Våra enhetschefer utbildar personalen i bemötandefrågor och har fortsatt det arbete som påbörjades genom heldagarna med Dieter Hoffman. Internutbildningen handlar om hur man beter sig mot sina medmänniskor, de vi vårdar och hur vi bör uppföra oss mot varandra i arbetet. Cheferna har tagit upp händelser från det dagliga arbetet och med vårdpersonalen diskuterat vad som är rätt och riktigt i bemötandet. Det handlar också om förhållningssätt till olika situationer man som vårdpersonal kan hamna i. Enhetscheferna har dessutom internutbildat personalen i vad som krävs för att arbeta i en politikerstyrd organisation. Cheferna är på ett helt annat sätt än tidigare synliga i det dagliga arbetet, våra chefer upplevs av personalen som närvarande.

Vi har genom vår organisation blivit attraktiva för sjuksköterskor. Genom att de har en egen chef känner sjuksköterskorna att de har uppbackning och får utveckling i medicinska frågor. Vi har samma krav på timanställda sjuksköterskor som på tillsvidare anställda. Detta gör att statusen och tryggheten för de ordinarie sjuksköterskorna har ökat. Vi har också en hög täthet på sjuksköterskor vilket också hjälper till att göra tjänsterna attraktiva. Vi har lyckats rekrytera mycket kompetenta sjuksköterskor, visserligen är rekryteringsläget betydligt bättre nu än tidigare, men vi har haft så många sökande till respektive tjänst så vi kan kosta på oss att ge ett bra betyg till vårt sätt att organisera och tydliggöra sjuksköterskans roll. Sjuksköterskorna har på ett mycket förtjänstfullt sätt tagit ett stort ansvar för sjukhemmets utveckling. De är i allra högsta grad en del av framgången med projektet.

När det gäller personalomsättningen för omvårdnadspersonalen har vi fått ned den rejält och därmed nått ett av våra mål med ökad kontinuitet. Här har de olika avdelningarnas chefer spelat en viktig roll där tydlighet och ordning och reda, stått högt på agendan. Likaså att sjuksköterskorna numera stöttar och är med i det dagliga vårdarbetet och fungerar som arbetsledare i det medicinska omvårdnadsarbetet vilket ger en större trygghet för personalen. När det gäller vår ekonomi satsar vi fortfarande mycket pengar på kompetensutveckling men vi kan också se en kostnadsminskning på personalsidan då hög personalomsättning driver kostnader. Vi har en relativt låg dygnersättning för vår verksamhet vilket innebär att vi hela tiden måste vara sparsamma. Trots det har vi nu en hög kvalitet i verksamheten vilket gläder oss oerhört mycket.

Vi har under projektet analyserat behovet av kompetens för omvårdnadspersonalen. Detta resulterade i att vi sökte mer pengar från kompetensfonden för att validera personalens kunskaper i omvårdnadsfrågor.

Flera av omvårdnadspersonalen har därför påbörjat att utbilda sig inom de områden där kompetensen behövde förbättras. För närvarande går dessutom tio av omvårdnadspersonalen och utbildar sig till vårdbiträden och undersköterskor.

### **Utvecklingsprojekt inom hemtjänsten i fem stadsdelar**

#### **Projekttid: 2004**

Projektagare/ansvarig: Karin Johansson vid äldreomsorgen Katarina-Sofia. Samarbetspartners: Stadsdelarna Farsta, Katarina-Sofia, Skarpnäck, Vantör samt Ensked-Årsta. Ansvariga vid respektive stadsdelsförvaltning:

- Ingrid Friberg, Enskede-Årsta.
- Annica Dominus, Farsta stadsdelsförvaltning
- Birgitta Eskils, Vantör stadsdelsförvaltning
- Chatrin Engbo, Skarpnäck stadsdelsförvaltning

Beviljade medel: 1,5 miljoner kronor

Syfte och mål: De fem stadsdelarna har gjort en studie av organisation och arbetssätt för att se på vilket sätt man kan utveckla en bra och kostnadseffektiv arbetsmodell för hemtjänst. Målsättningen är att genom detta arbete kunna hitta bra modeller för arbete och organisation inom hemtjänst vilka kan vara applicerbara på andra stadsdelar. Dessutom förväntas projektet skapa lärande mellan stadsdelarna och möjliggöra studiebesökbyte av erfarenheter och arbetssätt mellan personal inom de fem stadsdelarna.

### **Hökarängens Närvårdscentral**

#### **Projekttid: 2004-2006**

Projektagare: Farsta stadsdelsförvaltning och Beställarkontor vård Stockholm

Beviljade medel: 1 450 000

Parter: Hemsjukvård och särskilda boenden, Hemtjänstgrupp Hökarängen, dag och kväll, Stiftelsen Stora Sköndal, nattpatrull, SÖS, Paramedicin inom primärvården, Geriatriken Dalen, SAH, Jourläkarbilen, Trygghetsjouren (biståndsbedömning kvällar, nätter och helger), Anhöriga, Ev. senare psykiatrien.

Målgrupp: Alla personer över 65 år och särskilt äldre i behov av samordnade insatser från flera vård- och omsorgsgivare som kan erbjuda sjukvårdsinsatser i hemmet. Funktionshindrade personer som behöver närhet till läkarkontakt. Samtliga inskrivna patienter i hemsjukvården inom Hökarängens upptagningsområde.

Målsättning:

- Öka antalet personer som vårdas i hemsjukvård/eller får hemtjänst istället för vård och omsorg på sjukhus och/eller särskilt boende.
- Öka möjligheten för äldre att bo kvar hemma med adekvata vård- och omsorgsinsatser.
- Öka samarbetet mellan huvudmän så att en osynlig vård- och omsorgskedja uppnås.
- Reducera antalet onödiga vårddagar och vårdtillfällen på sjukhus till förmån för ett omhändertagande i närmiljön, om inga medicinska hinder föreligger.

## **Resultat**

För att förenkla informationsöverföring för de gemensamma patienterna/vårdtagaren i hemsjukvården, mellan den de olika lagstiftningarna SoL och HSL har en blankett för medgivande till att sekretessbelagd uppgift kan utlämnas, utarbetats gemensamt med jurister från Stockholm stad och Stockholms Läns landsting .

Hemtjänstens planerings och dokumentationssystem: Permittio har utvecklats så distriktssköterskor och de anställda i hemtjänsten kan kommunicera med varandra via permitton.

Under projektiden pågår det kontinuerlig utbildning av vårdbiträden till undersköterskor, under 2006 kommer det vara 11 stycken undersköterskor som arbetar i hemtjänsten, varav 8 är utbildade av kompetensfonden. Ett utbildat vårdbiträde kommer även att påbörja utbildning till vårdbiträde via kompetensfonden under våren 2006. De vårdtagare/patienter som har hjälp av både hemtjänst och hemsjukvård får nu hjälp av en och samma personal, vilket medför att det är färre personer som hjälper den enskilde individen.

Hemsjukvården och hemtjänsten arbetar from oktober 2005 i vårdlag, varje vårdlag består av 4-5 personer varav en är distriktssköterska och de andra i teamet är vårdbiträden eller undersköterskor. Inom varje vårdlag finns det ca 20 gemensamma vårdtagare/patienter, denna organisation med vårdlag medför att det är färre personer som hjälper och ansvarar för den enskilde individen.

## **Arbetsförlagd personalutveckling på Edö äldreboende och Farsta sjukhem. Projektid: 2005-08-25—2006-12-31**

Projektägare: Farsta stadsdelsförvaltning

Beviljade medel: 1 550 000 Skr

Projektledare: Berit Nyberg

Syfte med projektet: Att skapa en modell för en arbetsförlagd personalutveckling på enheter där det kunnat påvisas att kvalitén på omsorg ej håller önskad nivå.

Mål med projektet:

- Kompetensutveckla all vårdpersonal.
- De medarbetare som så önskade har fått sina kunskaper validerade och erhållit betyg i omvårdnadsprogrammets kurser.
- Ta fram individuella utvecklingsplaner för alla berörda chefer.
- Ge förslag på hur den optimala organisationen bör se ut.
- Projektet skall dessutom ta fram ett förslag på hur dessa processer skall införlivas i verksamheten och hur dessa löpande skall uppdateras, samt hur efterlevandet skall följas upp.

## **Utbildningar som Kompetensfonden anordnar**

Stockholm stads Kompetensfond inbjuder till vårdbiträdesutbildningar som genomförs av Utbildningsförvaltningen i Stockholm Stad.

### **Vårdbiträdesutbildningar med stöd i Svenska hösten 2005**

Målgrupp: Tillsvidareanställda vårdbiträden med ett års erfarenhet av arbete inom äldreomsorgen. Skolan erhåller adekvat språkstöd under utbildningen.

**Resultat:** 8 personer har utbildats under 2005

### **Vårdbiträdesutbildningar med validering hösten 2004**

Målgrupp: Tillsvidareanställda vårdbiträden med minst två års erfarenhet av arbete som vårdbiträde på heltid under de närmsta föregående fem åren. Grundskolebetyg eller grundskolebetyg i det svenska språket för dem som har annat modersmål.

**Resultat:** 14 personer har utbildats med validering 2005.

### **”Lys, kompa och funkas” olika erbjudanden.**

Vad gäller området omsorg om funktionshindrade, startade Stockholm stad den hittills största samlade satsning på kompetensutveckling hösten 2002, som samtidigt är en av de största inom offentlig sektor som genomförts inom ramen för Europeiska socialfondens strukturfond Växtkraft Mål 3. De enheter som deltagit i analysen som exempelvis Farsta har alla utan något speciellt ansökningsförfarande kunna ta del av ”Lys, komps och funkas” olika erbjudanden.

**Resultat:** 23 vårdbiträden har utbildats till undersköterskor under 2005.

### **Kurser på gymnasienivå för vårdare och personliga assistenter inom omsorgen om funktionshindrade.**

Målgrupp: Utbildningarna vänder sig till vårdare och personliga assistenter inom omsorgen om funktionshindrade i Stockholm stad enligt följande:

1. Basutbildningen vänder sig till medarbetare som saknar grundläggande utbildning för yrket.
2. Kompletteringskursen vänder sig till medarbetare som har någon form av grundutbildning men saknar kunskap om utvecklingsstörning/funktionshinder.
3. Påbyggnadskursen vänder sig till medarbetare som har grundläggande utbildning och yrkeserfarenhet. Påbyggnadskurserna syftar till att fördjupa kunskaperna inom ett specifikt område utifrån verksamhetens behov.

**Resultat:** 13 personer har gått basutbildningen under 2005.

## **Kompetensmodell i Stockholms stad**

**Projekttid: 2005-11-01—2006-07-31**

Projektägare: Stockholm stads kompetensfond

Beviljade medel: 704300 Skr (finansieras av Svenska ESF-rådet)

Parter: Stadsdelsförvaltningarna Farsta, Norrmalm, Spånga-Tensta och Skarpnäck.

Projektledare: Rekrytering pågår

Målgrupp: Den primära målgruppen är minst 200 anställda inom alla yrkeskategorier vid ca 8 enheter inom äldreomsorgen i stadsdelarna Farsta, Skarpnäck, Norrmalm och Spånga Tensta.

Syfte: Syftet med projektet är att i sin helhet testa och samla erfarenheter för att organisera och bygga ett system för kompetensplanering som integrerar de olika försöken med kompetensanalyser och modellarbetsplatser. Det som är intressant i *kompetensmodell*-projektet är att man kan ta tillvara och bygga vidare på de olika försöken som redan genomförts i Stockholm stad. Öka kompetensplaneringen inom stadens äldreomsorg

Mål: Utforma en effektiv kompetensplanering inom stadens äldreomsorg, nå en högre kompetens och jämställdhet inom omsorgsycket och utforma system för kompetensplanering enligt Kompetensmodell i staden.